Sportowiec

Dodatek »Głosu Narodu« poświęcony sportowi i kulturze fizycznej

Nr 18 (25) Częstochowa, poniedziałek 12 sierpnia 1946 r. Rok II.

Imponujący przebieg Turnieju Zespołów Świetlicowych

Doskonała organizacja i sprężyste wykonanie. Idealny porządek na Stadionie i boiskach. 8 turniejów przeprowadzono w jednym dniu. W grach ręcznych triumfuje bezapelacyjnie powiat.

Wczoraszy dzień stał pod znakiem imprez Turnieju Zespołów Świetlicowych.

Turniej ten był prawdziwym Świętem Sportu, gromadząc w najprzeróżniejszych jego dziedzinach cały niemal kwiat młodzieży miasta i powiatu.

Wartość tego święta ma podwójne znaczenie. Po pierwsze pozwoliła miastu i powiatowi zetknąć się ze sobą w szlachetnych zmaganiach na polu sportowym oraz nawiązać nici braterstwa i współpracy, jakiej normalnie nie ma. Po drugie turniej wypełnił w ogromnej mierze czynnik propagandowy, budząc zainteresowanie dla sportu nie tylko w większości społeczeństwa miast, ale w najdalszych zakątkach powiatu, z których przybyły liczne zespoły świetlicowe, a za nimi — tłumy ich zwolenników.

Nacenniejszą jednak zdobyczą organizatorów turnieju — Powiatowego Miejskiego Urzędu Informacji i Propagandy było poruszenie sportu w martwych dotąd dziedzinach — lekkoatletyce i grach ręcznych. Śpiące Związki Okręgowe tych dziedzin otrzymały przykładową lekcję, jak należy organizować i pracować, a więc spełniać czynności, do których społeczeństwo związki te powołało. Przekonały się one przy tym, że zarówno w powiecie, jak i mieście mamy wiele doskonałego materiału sportowego — należy go tylko zachęcić, przyciągnąć do pracy, dając mu odpowiednie warunki uprawiania sportów, a wyniki nie dadzą długo na siebie czekać. Dopiero wtedy będziemy mogli mówić o upowszechnieniu szlachetnej idei tężyzny fizycznej i realizowaniu jego programu, gdy pierwszym warunkiem istnienia niektórych związków sportowych będzie rzetelna praca, a nie piastowanie tytułów

Organizacja Turnieju była dobrze przemyślaną, przeprowadzenie zaś jego było punktualne i sprężyste, co jest bezsporną zasługą kierowników poszczególnych imprez, a w dużej mierze Urzędu WF i PW, który przygotował na czas wszelkie urządzenia i boiska. Zdobyliśmy przy tym bieżnię — nie jest ona jeszcze doskonałą, lecz jeśli się zważy w jak krótkim czasie i przy użyciu jak minimalnych środków została zbudowaną, osiągnięcie to trzeba należycie ocenić Na tym miejscu należy podnieść także wkład pracy dokonany przez gimnazjalną drużynę Legion, która ochoczo zakasała rękawy i przez cały tydzień pracowała na Stadionie, w odróżnieniu od innych klubów. które nie kwapiły się z przyczynieniem do wspólnego dzieła

W sumie inicjatywa Powiatowego i Miejskiego Urządu Informacji i Propagandy, zrozumienie oraz ofiarność zakładów przemysłowych i osób prywatnych, a współpraca Urzędu WF i PW i wielu ludzi, którzy zajęli się przeprowadzeniem poszczególnych zawodów turnieju — złożyły się na piękną imprezę, jakich więcej chcielibyśmy widzieć w naszym ubogim dotychczas życiu sportowym.

Turniej siódemkowy o puchar Prez. Miasta D-ra T. J. Wolańskiego

Stradom — Zryw 8:3. Bramki strzelili: **Urbańczak 4, Czechowski 3** oraz **Bednarek 1.**

Zawody prowadził ob. **Świderski.**

Union Textile — Zapałczarnia 5:0. Goale zdobyli: **Wójcikowski i Garus po 2 i Małek 1.** Sędziował ob. **Drożdż.**

Browar — Częstochowianka 4:2. Bramki uzyskali: **Gątkiewicz 2** oraz **Serdak i Dzięcioławski po 1** dla pokonanych **Rumik i Purgal.** Sędziował **Wideryński.**

Legion — Papiernia 6:2 (3:2) Goale strzelili: **Wojciechowski 3, Halkiewicz 2 i Jagodziński 1,** dla pokonanych **Hartliński i Dudek.** Sędziował ob. **Kościelniak.**

Półfinały

Union Textile — Stradom 2:0 (0:0). Rezerwa Stradomia stawiła dzielny opór: nadzwyczajnie grał bramkarz **Kowalik.** Obie bramki dla U. T. strzelił **Mularczyk** w końcowych minutach gry. Sędziował ob. **Wideryński.**

Legion — Browar 3:2 (1:1 2:2 2:2). Rozstrzygnięcie padło dopiero po dwukrotnym przedłużeniu. Gra była b. żywa i emocjonowała widzów do samego ostatka. Bramki strzelili dla Legionu **Kotnowski, Halkiewicz i Wojciechowski** z karnego. dla Browaru obie **Serdak.** Sędziował ob. **Świderski.**

Finał: Union Textile — Legion 6:1 (2:1) Union Textile, prezentując grę na b. wysokim poziomie pokonał z łatwością drużynę Legionu, na której znać było przemęczenie Bramki zdobyli dla UT **Obst 4, i Garus 2,** dla Legionu — **Wojciechowski.** Sędziował ob. **Helman,** który ponad to doskonale kierował całym turniejem siódemkowym.

Turniej siatkówki o puchar L. J. Cyganowskiego

(LK)) Do turnieju piłki ręcznej zgłosiło się 8 drużyn w tym trzy zamiejscowe. które przewyższały klasą gry zespoły częstochowskie.

Wyniki poszczególnych spotkań przedstawiają się jak następuję:

Konopiska — Stradom 2:0 (15:0, 15:0)
Blachownia — Papiernia 2:0 w. o.
Kon-Kon — Terrum 2:0 (15:4, 15:4)
Union Textile — Borek 2:1 (15:5, 8:15, 15:11).
Konopiska — Kon-Kon 2:0 (15:11, 15:6)
Blachownia — Union Textile 2:0 (15:8, 15:2).

Wyróżnik się Szymonik.

Finał

Blachownia — Konopiska 2:1 (10:15, 15:2. 15:0) Gra b. zacięta.

Sędziowali ob. ob. Wójcik Kucharski i Idziak.

Lekkoatletyka

Zawody lekkoatletyczne udowodniły, że mamy parę talentów, jakimi bezsprzecznie są — wszechstronny Liczberski. Klama czy popularny bramkarz Borowiecki. Najlepszym osiągnięciem był czas Liczberskiego na 400 metrów — 54,2 sek.

Zwycięstwo w poszczególnych konkurencjach odnieśli:

Panie: startowały tylko zawodniczki Browaru): 60 m — 1) Kowalczykówna, 9. 2s. 2) Węgrzynówna, **400 m** Derlichówna 1:12 m., 2) Kawalczykówna. skok w dal — Kowalczykówna 3.60 mtr., 2) Derlichówna 3,45 mt. 3)Węgrzynówna. skok w zwyż — 1) Delichówna 1, 16 mtr., 2) Kowalczykówna 1,14.

Panowie: 100 m — 1) Liczberski (Union Textile 12.4 s., 2) Małek (Browar) 12.6 3) Jaśkiewicz (ZWM). **400 m** — Liczberski (UT) 54,2 s., Jaśkiewicz (ZWM Zryw 59:2 s. 3) Dawczyk (Częstochowianka) **800 m.** — 1) Liczberski (UT) 2:19,8 min., 2) Olesiński (Stradom). 3) Sokołowski (fma Ciszewski). 4) Warwas. 5) Słodek (obaj) Zjedn. Kop. Rudy Żel. Konopiska). **3000 mtr.** — 1) ppor. Borosiuk (WKS) 10:35.1 mn., 2) Kamiński (ZWM Zryw) 10:59.1, **pchnięcie kulą** 1) Borowiecki (Browar) 11.12 m., 2) Kozłowski (UT) 10.56. 3) Sokołowski (Fma Ciszewski). 4) Sadowski (Browar). 5) Warwas (Zj. kop. Rudy Żel.) **rzut dyskiem** — 1) Kędzierski (Kanalizacja) 27.90 mtr.. 2) Sadowski (Browar). 3) Martyniec (UT), **skok w zwyż** — 1) Klama (Legion) 1.62 mtr.. Gajczyk (Zj. Kop. Rudy Żel.) 1.47. 3) Liczberski (UT), 4) Dikban (ZWM Zryw), **skok w dal** — 1) Liczberski (UT) 5,35 mtr.. 2) Klama (Legion) 5,25, 3) **Kuza** (UT) 5,00. 4) Olesiński (Stradom), 5) Warwas (Zj. Kop. Rudy Żel.).

Zwycięstwo w ogólnej punktacji odniósł zespół **Browaru K. Szwede — 44 pkt., 2)Union Textile — 26pkt. 3) Legion — 8 pkt., 4) ZWM Zryw — 6 pkt.. 5) WKS i. Kanalizacja** po 5 pkt.. 7 i 8 **Zjedn. Kop. Rudy Żel. Konopiska i Stradom** po 3 pkt.. 9) **Firma Ciszewski** — 2 pkt.. 10) **Częstochowianka** — 1 pkt.

Sprężystymi kierownikami zawodów byli ob. ob. chor. **Roguski,** por. **Stępień** i **Szor.**

Koszykówka

W koszykówce triumfowała również drużyna powiatu **Borek.** Przebieg spotkań był następujący:

Borek — Union Textile 12:8. Pokonani mieli więcej z gry, lecz zawiedli strzałowo.

RKS Blachownia — Konopiska 13:12. Gra równorzędna, lecz za ostra.

Finał:

Borek — RKS Blachownia 20:14. Zasłużone zwycięstwo drużyny Zjednoczenia Kopalń Rudy Żelaznej. która wystąpiła w składzie: **Rajkowski. Klar, Machura. Czerny, Pusz. Nowak i Litarski.** Gra było ogromnie ostra, a przy tym zawodnicy wykazali niezdyscyplinowanie.

Nadzwyczaj sprawnym i energicznym kierownikiem turnieju gier ręcznych był ob. **Wójcik.**

Tenis

Mielczarek (Union Textile) — **Musiał** (Częstochowianka) 6:3, 6:1.

Sobieraj (Częstoch.) — **Wdera** (Częstoch.) 6:3. 6:1.

Mielczarek — Waśkowski (U. T.) 6:2. 6:8. 6:2.

Kadela (Union Textile) — **Sobieraj** (Czestoch.) 6:1, 6:4.

Kadela — Mielczarek (obaj z Union Textile) 6:1. 6:1.

Waśkowski,Klefandienst (Union Textile) — **Sobieraj, Musiał Częstochowianka** 6:4. 6:4.

Turniejem kierował ob. **Mellerowicz.**

Ping-pong

Czarnota (Stradom) — **Bartnik (Legion)** 2:1 (21:19. 19:21. 23:21.

Pawełkiewicz (Głos Narodu) — **Madej** (Browar) 2:1 (21:16, 18:21, 21:15).

Kaleciński (Głos Narodu) — **Libsz** (Legion) 2:0 (21:17, 21:8).

Piątkowski (Union Textile) — **Gałuszka** (Częstochowianka) 2:0 (21:17, 21:13).

Półfinały przyniosły zwycięstwa ping-pongistów „Głosu Narodu:

Pawełkiewicza nad **Piątkowskim** (Union Textile) 2:0 (21:10. 21:11) i **Kalecińskiego** nad **Czarnotą** (Stradom) 2:0 (21:17. 21:14).

Pierwsze miejsce przypadło w udziale **Pawełkiewiczowi** (Głos Narodu) przed **Kalecińskim** również z „Głosu Narodu".

Rozgrywkami kierowali ob. ob. **Grzelka, Wiązaniec i Bartoszek.**

Szachy

Pierwsze miejsce w rozgrywkach szachowych zajął zespół **„Głosu Narodu"** w składzie **Limbach Skalik i Gajos** — 7 i ½ pkt. Na drugim miejscu znalazł się z takąż ilością punktów, lecz z partią przegraną na I szachownicy. zespół **Union Textile,** w składzie **Kowalski, Wieczorek, Borkowski,** 3) **Stradom (Malik, Krejczy, Kopa) 2 pkt., 4)** Częstochowianka (Górski. Sołtysiak. Wójcikowski) — 1 pkt.

Turniej indywidualny trwa

Uczestnicy proszeni są o stawienie się do rozgrywek w Starostwie — od godz. 15 do 18.

Warcaby

W turnieju warcabowym indywidualnym brało udział 19 zawodników. Pierwsze miejsce zajął **Wojtaszek** (Metal). 2) **Przybył** (Gnaszyńska Manufaktura. 3) **Francik** (Browar). 4) **Koruszewicz** (Metal). 5) **Szlęzak** (Papiernia); 6) **Sadowski** (Browar). 7) **Szolc** (Union Textile).

Otwarcia turnieju gier świetlicowych dokonał Starosta Powiatowy ob. J. Kaźmierczak.

Kierownikiem turnieju był ob. H. Skalik

Raków — Zorza 5:0 (2:0)

(LK). Jedyny mecz o mistrzostwo kl. B zakończył się pewnym zwycięstwem Rakowa nad ambitną drużyną Zorzy. Bramki zdobyli: **Bedzich** i **Kopeć** po dwie oraz **Bonar.** Sędzia dobry.

Bratisława remisuje na Śląsku

Czeska drużyna ligowa, Bratislava, zremisowała z Teamem Polonia Bytom - AKS 3:3 (2:2). Bramki dla Teamu Spodzieja, Pytel i Kaźmierowicz.

Inne wyniki: Ruch-kop. Rymer 3:2 (2:2) Chorzów Batory — Kostuchna 3:1. Sarmacja Będzin — Śląsk 4:4 (0:2). Slavia Ruda — WMKS Katowice 2:2 (0:0).

Liga będzie się składać z 10-ciu klubów

Na zebraniu b. klubów ligowych postanowiono włączyć do reaktywowanej ligi 8 klubów sprzed wojny oraz Legię Warszawa i ŁKS.

Sensacyjny wniosek na nadzwyczajne zebranie PZPN nadsyła Śląski Okr. Zw. Piłki Nożnej. Wniosek ten wypowiada się przeciwko zatwierdzeniu przez PZPN reaktywowania ligi.

Mistrzostwa Polski w tenisie

W dniach od 27 sierpnia do 1 września odbędą się w Katowicach XX narodowe mistrzostwa Polski w tenisie.

Torpedo (Moskwa)-Łódź 3:1 (1:1)

Do przerwy Łodzianie utrzymali grę równorzędną, w drugiej jednak połowie goście opanowali pole rozstrzygając spotkanie na swoją korzyść.

*

ŁKS — pokonał czeski CAFC 3:2.

CAFC w Lesznie

W Lesznie gościła czeska drużyna piłkarska CAFC (Praga) i rozegrała spotkanie z tamtejszym zespołem kolejarzy. Stojące na dość dobrym poziomie technicznym zawody, zakończyły się po żywej grze zwycięstwem Czechów w stosunku 2:1 (1:0).

Sopot — Bydgoszcz w tenisie 8:1

W Bydgoszczy odbyło się międzyokręgowe spotkanie tenisowe z cyklu rozgrywek o drużynowe mistrzostwo Polski. Sopot odniósł zdecydowane zwycięstwo nad Bydgoszczą, wygrywając w wysokim stosunku 8:1.

*

Warta poznańska zwyciężyła KKS 1:0.

Legion remisuje z mistrzem Piotrkowa

(LK) Mistrzowska drużyna Piotrkowa i czwarta drużyna Okręgu Łódzkiego. Concordia, osiągnęła z B-klasowym Legionem zaledwie wynik remisowy 3:3 (0:0).

Concordia nie zaimponowała specjalnie klasą gry. Jest to drużyna ambitna o lotnym ataku, jednak brakowało jej technicznego wykończenia piłek i taktyki w rozwijaniu akcyj. Najsilniejszymi punktami gości byli — bramkarz, lewy obrońca, śr. pomocnik i śr. napastnik.

Legion zagrał poniżej swej ostatniej formy. Dopiero w końcowym kwadransie, gdy Concordia doprowadziła do stanu 3:0 na swoją korzyść, zrobił on ładny zryw, zapewniając sobie sukces. jakim bezsprzecznie jest remis z mistrzem Piotrkowa.

Gra w pierwszej połowie stała na nieciekawym poziomie, jednak po przerwie ożywiła się, przynosząc wiele emocjonujących sytuacyj podbramkowych.

Bramki zdobyli dla Concordii. — środkowy napastnik. lewy łącznik i prawoskrzydłowy z przeboju. dla Legionu — Halkiewicz, Kopera i Wojciechowski.

Sędziował nienadzwyczajnie ob. Burkiewicz.

SZACHY

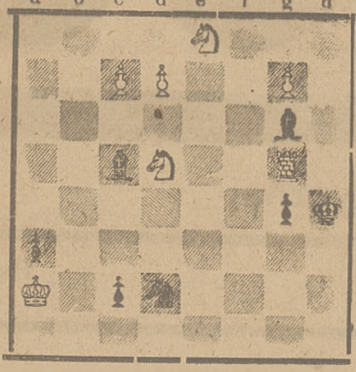
(pod redakcją S. Limbacha)

ZADANIE Nr. 27.

W. Korolkow, Leningrad

1 nagroda na konkursie pisma „64" 1938.

Czarne: Kh4, Gc5, Gg6, Sd2, P:a3, c2, g4; (7)

Białe: Ka2, Wg5, Sd5, Se8, P: c7, d7, g7; (7)

Białe zaczynają i wygrywają.

CZARY 64 PÓL

Powyższa konikówka jednogłośnie uznana zo stała za partię wszechświatowej kompozycji i i przeszła tryumfalnie przez prasę szachową całego świata.

Białe mogą jedynie wygrać wykupując nie Het mana lecz Skoczka Ostatecznie w chwili matowania na szachownicy znajduje się 5 **Skoczków.** Bajka szachowa z tysiąca i jednej nocy.

Na diagramie widzimy, że gdyby czarne zaczynały nastąpiłoby: 1... c1 S† 2. Ka 1, Sd - b3 mat.

Posunięcie jednak mają białe i zagrały: **1. Wg5 — h5† K: h5** (jeśli Kg3, 2. Wh1 i łatwo wygrywa G: h5; 2 d8H) 2. **Sf4† Kh6.** (Czarny król nie może zająć pola g5 lubh4 gdyż 3. d8H†) **3 g8 S** (Trzeci Skoczek) **Kh7 4. Sg-f6; Kh6; 5. S: g4† Kh7 6. Se-f6† Kg7, 7. Sf-e6† Kf7; 8. d8S†!** (narodziny czwartego konika) **Ke7;** (A wreszcie i piąty skoczek) **9 c8 S mat.**

PARTIA nr. 17

Turniej w Marj. Łaźniach 1925 r.

INDYJSKA

B.: Saemisch — Cz.: Nimcowicz

Zmarły przed kilku laty Nimcowicz należał do największych współczesnych szachistów. Dla ilustracji jego niezwykle oryginalnego sposobu gry podajemy jedną partię, która jest prawdziwym arcydziełem sztuki szachowej.

1. d4, Sf6; 2. c4, e6; 3. Sf3, b6; 4. g3, Gb7, 5. Gg2, Ge7; 6. Sc3, 0—0; 7. O—0, d5; 8. Se5, c6;9. c:d5; 10. Gf4, a6! (Ważne posunięcie strategiczne) 11. Wc1, b5; 12. Hb3, Sc6; 13. S: c6 (Zmuszony) G: c6 (Wymieniając Skoczka, który zrobił już 2 posunięcia, za dopiero co rozwiniętego skoczka cz. zyskał Czarny 2 tempa rozwijając jeszcze Giermka na ważne pole c6) 14. h3, Hd7; 15. Kh2, Sh5; 16. Gd2, f5; 17 Hd1, b4; 18. Sb1, Gb5; 19. Wf - g1, Gd6; 20. e4, f: e4! 21. H: h5, W: f2 (Za ofiarowaną figurę dostały czarne 2 pionki i znakomitą pozycję wieży na 2-giej linii) 22. Hg5, Wa-f8; 23. Kh1, Wf8 - f5; 24. He3, Gd3; 25. Wc - e1, h6! i B ały poddaje.

Ta jedyna w swoim rodzaju pozycja należy do niesłychanie rzedkich. Biały mając figurę więcej przy pełnej szachownicy, musi poddać, gdyż każdy ciąg, który robi prowadzi do natychmiastowej przegranej (n. p. 26. g4, Wf5 - f3; 27. G: f3, Wh2 i mat albo 26. Kh2, Wf5 - f3 albo 26. Gc1, G: b1)

Tęcza mistrzem Kieleckiego Okręgu

Ostatnie rozgrywki mistrzowskie w klasie „A" przyniosły jeszcze jedną sensację, a mianowicie przegraną najpoważniejszego kandydata na mistrza, Granatu ze Skarżyska, do outsidera tabeli — starachowickiego SKS-u. SKS będący do tej pory zdecydowanym „faworytem" na spadek do klasy „B" zebrał na finiszu rozgrywek wszystkie swoje siły i połączywszy je z ambicją i wolą utrzymania się w najlepszej klasie Okręgu, pokazał swój „ostry ząb" w meczy z mistrzem Okręgu Tęcza (Kielce) zwyciężając 2:1, a następnie w zawodach z poważnym kandydatem na mistrza Granatem (Skarżysko) odnosząc zwycięstwo 4:2 (1:1). Mecz ten odbył się w Starachowicach, a sędzią był ob. Przytuła.

Drużyna KSZO z Ostrowca, która do tej pory utrzymywała się na przedostatnim miejscu w tabelce (przed SKS-em) i była przeciwnikiem dość groźnym dla wszystkich zespołów kieleckiej „A"-klasy spadła na ostatnie miejsce oddając walkowerem 2 punkty SKS-owi oraz 2 punkty Ruchowi ze Skarżyska. Były to dwa jedyne walkowery uzyskane bez gry podczas obu rund rozgrywek. Oddając punkty bez walki KSZO zdecydowało się opuścić klasę „A" i poprawić niebezpieczną do tej pory pozycję SKS-u.

Finałowe rozgrywki mistrzostkie były nadzwyczaj emocjonujące z uwagi na to, że do ostatniego dnia mistrz Okręgu był pod znakiem niewiadomej. Trzech zdecydowanych kandydatów: Tęcza, Partyzant i Granat miały szanse prawie że jednakowe i w razie wygrnej Grnatu z SKS-em (co raczej nie ulegało wątpliwości) oraz Partyzanta z Tęczą (co znów było bardzo możliwe i realne) — doszłoby do decydującej, trzeciej rozgrywki na neutralnym boisku z powodu jednakowej ilości punktów Granatu i Partyzanta. Mistrzem została Tęcza po wygranej 2:1 z Partyzantem. W Okręgu Kieleckim przysłowie, że „piłka jest okrągła" (bardzo już utarte przysłowie, ale nie mniej słuszne) sprawdziło się w 100 procentach, bo oto faworyci na mistrzów przegrywają na finiszu do drużyny, której zdecydowanie grozi spadek do niższej klasy.

Ostateczna tabela mistrzostw klasy „A" przedstawia się następująco:

1. Tęcza Kielce	gier 10	pkt. 15	st. br. 25:16
2. Partyzant Kielce	„ 10	„ 12	„ 27:16
3. Granat Skarżysko	„ 10	„ 12	„ 28:18
4. Ruch Skarżysko	„ 10	„ 10	„ 22:16
5. SKS Starachowice	„ 10	„ 6	„ 18:37
6. KSZO Ostrowiec	„ 10	„ 5	„ 13:30

Biorąc pod uwagę całość rozgrywek, najbardziej wyrównanym zespołem był bezsprzecznie Ruch ze Skarżyska, który mniej więcej trzymał się w jednakowej formie będąc przez cały czas w dobrej kondycji. Zawiodła cała trójka, która obsadziła czoło tabeli grą nierówną i nie pewną (przegrane do najsłabszych).

Nie chcemy być mało przewidującymi prorokami, ale na rok przyszły w tym stanie rzeczy jaki jest obecnie tak Ruch jak i Partyzant będą miały więcej do powiedzenia od Tęczy i Granatu. Dwie pierwsze drużyny dysponują materiałem technicznie, młodym i ambitnym, pozostałe, jeśli nie chcą pozostawać na końcu muszą odmłodzić swoje składy i zabrać się do celowego, intensywnego treningu. Bardzo poważnie liczyć należy się z SKS-em, który dysponuje młodym, ale wysoko już zaawansowanym narybkiem.

Zawody towarzyskie

Szturmowiec — Lechia 5:1 (3:0)

Gra na b. niskim poziomie przy przewadze drużyny wojskowej, która potrafiła będąc silniejszą fizycznie wykorzystać to bramkowo. Sędzia ob. Skrobot.

Orlicz (Suchedniów) — Ruch (Skarżysko 3:2 (2:2)

Niespodziewane zwycięstwo „B"-klasowego Orlicza nad „A"-klasowym Ruchem. Gra ostra. Godnym potępienia był incydent pomiędzy Garbalą a Jarosińskim, podczas którego Garbala uderzył przeciwnika w twarz. W G. i D. Kielce. OZPN-u surowo przystąpił do zlikwidownia łobuzerskich wybryków na boiskach i kategorycznie karze tego rodzaju wystąpienia. Mamy wrażenie, że i tym razem winnego spotka zasłużona kara. Bramki dla Orlicza zdobyli: Garbala (2) i Sadza, dla Ruchu: Jarosiński i Wojciechowski. Sędziował ob. Karaś, nie potrafiąc zapanować nad grą i dopuszczając do wymienionego incydentu.

Czwartacy prowadzą w klasie „B"

W zawodach mistrzowskich II rundy o mistrzostwo klasy „B" Kiel. OZPN drużyna Czwartaków pokonała Lechię 2:0 (1:0) mając przy tym przewagę niemal przez cały czas meczu. Czwartacy obok Orlicza z Suchedniowa są najpoważniejszym kandydatem do wejścia o klasę wyżej.

Lechia,która z początkiem sezonu potrafiła być groźna dla drużyn „A"-klasowych, dziś nie przedstawia poziomu zespołu nawet „B"-klasowego. Powodem tego całkowity brak treningu.

W zawodach z Lechią bramki dla Czwartaków zdobyli: Bass (z karnego) oraz pięknym, nie do obrony strzałem — Wieczorek. Czwartacy podobnie jak i Lechia nie umieli wykorzystać wielu pewnych sytuacji podbramkowych. Zawody prowadził ob. Nawrocki.

Tabela klasy „B" przedstawia się następująco:

1. Czwartacy Kielce	gier 4	pkt. 6	st. br. 9:6
2. Orlicz Suchedniów	„ 3	„ 4	„ 10:6
3. Naprzód Jędrzejów	„ 3	„ 2	„ 4:6
4. Lechia Kielce	„ 4	„ 2	„ 8:13
5. Szturmowiec Kielce	„ 0	„ 0	„ 0:0
6. Strażak Opatów	„ 0	„ 0	„ 0:0

Zorza (Suchedniów) na czele klasy „C"

W zawodach o mistrzostwo klasy „C" Kiel. OZPN-u drużyna „Ludwików" pokonała gładko „Funkcję" 11:0 (4:0). Wyraźna i przygniatająca przewaga Ludwikowa. Sędziował ob. Mazur.

Zawody Zorza Suchedniów — Zryw Kielce przyniosły nieznaczne i niezbyt zasłużone zwycięstwo Zorzy 2:1 (1:0). Bramki zdobyli: Bujanowski i samobójcza dla Zorzy oraz Samczyński dla Zrywu. Sędzia ob. Sadza.

Stan tabeli klasy „C":

1. Zorza Suchedniów	gier 4	pkt. 5	st. br. 13:10
2. Ludwików	„ 2	„ 4	„ 17:3
3. Górnik Wiśniówka	„ 1	„ 1	„ 3:3
4. Zryw Kielce	„ 1	„ 0	„ 1:2
5. Funkcja Kielce	„ 2	„ 0	„ 0:16
6. Kordian Blizyn	„ 0	„ 0	„ 0:0

SZACHIŚCI RADZIECCY WEZMĄ UDZIAŁ W TURNIEJU W HOLANDII

Do Holandii na międzynarodowy turniej szachowy, który odbędzie się w sierpniu b. r. wyjeżdża drużyna radziecka w następującym składzie: Botwinnik, Bolesławski, Kotow, Smysłow i Flohr.

Czarnota na czternastym miejscu

Punktacja turnieju w Sopocie o szachowe mistrzostwo Polski przedstawia się obecnie następująco: Plater (Warszawa) — Gadaliński (Łódź) 5½ pkt, Czerniaków (Gdańsk) Pytlakowski (Łódź) Makarczyk (Łódź — 5 pkt, Śliwa (Kraków), Gawlikowski (Warszawa), Borowski (Warszawa). Tarnowski (Kraków) — 4½ pkt, Grynfeld (Łódź), Błaszczak (Wrocław) — 4 pkt., Zahorski (Katowice), Markowski (Łódź) — 3½ pkt., Czarnota (Częstochowa), Roszkowski (Gdańsk) — 3 pkt, Piechota (Łódź). Sojka (Katowice), Ciejka (Kraków) — 2 i pół pkt. Szapiro (Łódź), Byrtek (Katowice) Mnichowicz (Gdańsk) — 1½ pkt, Balicki (Zamość) — 0 pkt.

Pierwszy krok pływacki w Kielcach

Staraniem WKS Szturmowiec Kielce zorganizowane zostały zawody pływackie pod nazwą „pierwszy krok pływacki". W zawodach brali udział zawodnicy Szturmowca, Tęczy, Turu, Międzyszkolnego KS z Kielc oraz Zrywu z Ostrowca Kieleckiego.

Osiągnięto ciekawsze wyniki:

100 m. stylem dowolnym: 1) Siporski (Zryw): 1:22,2 min.; 2) Koźliński (Szturmowiec): 1:24,6 min.

100 m. stylem grzbietowym: 1) Ulrych (Szturmowiec): 2:05,0 min.

100 m. stylem klasycznym: 1) Radoński (Zryw): 1:38,3 min.; 2) Witczak (Szturmowiec): 2:14,6 min.

100 m. stylem klasycznym pań: 1) Schmeidel (Tur): 2:05,0 min.

50 m. stylem grzbietowym dziewcząt: 1) Dziesięcioletnia Słoniówna (Tęcza): 1:26,0 min.

Sztafeta 3× 50 st. zmiennym: 1) Zryw: 2:21,5 min.; 2) Szturmowiec: 2:22,7 min.

Sztafeta 3 × 50 st. zmiennym juniorów: 1) Tęcza: 2:32,0 min.

Na zakończenie zawodów odbyły się skoki pokazowe z wieży, w którym uczestniczyli zawodnicy WKS Szturmowiec. Skoki były nadzwyczaj efektowne.

IV Raid Tatrzański

W ramach IV raidu tatrzańskiego urządzanego przez Polski Klub Motocyklowy — Warszawa, odbędzie się w dniach od 21 — 22.8 ogólnopolski Gwiaździsty Zjazd Motocyklowy do Zakopanego.

Dnia 23-go b. m. Tatrzański Klub Motocyklowy organizuje mały raid tatrzański na trasie około 160 klm. W dniach od 24 — 25.8 odbędzie się, wznowiony tradycją lat przedwojennych, IV raid tatrzański organizowany przez Polski Klub Motocyklowy — Warszawa.

—o—

Odpowiedzi Redakcji

M. S. — Pójdzie w następnym numerze.

St. O. — Naszym zdaniem — Wisła krakowska.

Stefan Gajos

Zarys historii Częstochowskiego T-wa Cyklistów i Motocyklistów

Częstochowscy Towarzysze

Zorganizowane kolarstwo w Polsce powstało w roku 1886 dzięki założeniu Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów przez hrabiego Chrapowickiego.

Bogaty ten magnat, miłośnik łowiectwa, hippiki i wioślarstwa, znudził był sobie polowania na grubego zwierza w Afryce, na tygrysy w Bengalu i na bizony w Ameryce, a podróżując wiele po świecie i widząc, że zagranicą przyjmuje się sport nowy — kolarstwo, zapragnął być jego pionerem w Polsce, co też mu się udało.

W siedem lat później, czyli w roku 1893 sport kolarski znajduje miłośników i w podjasnogórskim grodzie. Jest ich na razie ośmiu: *Edmund Wodziński, Aleksander Austin, Jan Straub, Adolf Franke, Jan Kizlich, Henryk Stalens, Gustaw Wolski,* i *Emil Sommer.*

Zakładają oni zrzeszenie kolarskie pod nazwą „Częstochowscy Towarzysze" — prezesem zostaje wybramy *Edmund Wodziński*, wiceprezesem *Aleksander Austin*, kapitanem *Emil Sommer.*

Założyciele zrzeszenia są ludźmi bogatymi i wpływowymi. Temu należy przypisać fakt, że zaraz w pierwszym roku istnienia „Częstochowscy Towarzysze" budują na placu obecnej fabryki „Union Textile" tor kolarski, którego ślady pozostały do dzisiaj.

Na torze tym odbywają się wyścigi wiosenne 1894 roku, a w parę miesięcy później „Towarzysze" urządzają pierwszy bieg uliczny na trasie Rynek — św. Barbara — Zacisze — Rynek. Bieg budzi ogromne zainteresowanie w całym mieście i kończy się zwycięstwem częstochowianina Izydora Szymańskiego przed monterem przędzalnianym, Anglikiem Rogerem Lee.

Rower był wtedy ogromnym luksusem, na jaki tylko niewielu mogło sobie pozwolić. Dlatego rozwój zrzeszenia jest słaby i po urządzeniu paru jeszcze wyścigów oraz wycieczek działalność „Częstochowskich Towarzyszy" zanika, kończąc się w roku 1899 zrobieniem pamiątkowej fotografii Emilowi Sommerowi w dniu 5-lecia jego kapitanatu sportowego. Fotografia ozdobiona jest winietami, widokiem Jasnej Góry i obrazkiem przedstawiającym chwilę wypuszczenia jakiegoś wyścigu. Pomiędzy winietami — podobizny jubilata i jego 22-ch towarzyszy z podpisami: *Henri Stalens, Henri Coudoux, Jean Straub, Roman Trawiński, J. Kizlich, Ludwik Lebelt, Aleksander Austin, R. Zawada, E. Wodziński, Adolf Franke, S. Wesołowski, Ćwierzyński, Aborski, M. Sawicki, Kwaśniewski, Jean Masson, Gustaw Wolski, Adam Kanczewski, Józef Nurczyński, K. Dietrich.* (wykonawca fotografii).*Sikorski, R. Kizlich.*

Założenie CTC i M

Gdy działalność „Częstochowskich Towarzyszy" ustaje grupa miłośników kolarstwa ze *Stanisławem Czerwińskim*, dentysta *Marianem Puchalskim*, jego siostrą *Marią Puchalską, Stefanem Sikorskim, Adolfem Kleindienstem, Piotrem Wiśniewskim* i *Tuwanem* na czele zakłada w 1900 roku Częstochowskie Towarzystwo Cyklistów i Motocyklistów, które przetrwało do dnia dzisiejszego.

CTC i M wykazuje z miejsca wielką ruchliwość. Urządza parę wyścigów na torze Kurasiewicza przy ul. Teatralnej (obecnie Kościuszki) obok fabryki „Wulkan", bierze udział w zawodach bratnich towarzystw kolarskich w Sosnowcu, Noworadomsku, Łodzi i na Dynasach w Warszawie, a także propaguje ruch turystyczno-krajoznawczy, przyczyniając się do sprawy poznania i umiłowania własnego kraju.

Towarzystwo konsoliduje się i rośnie liczebnie. W krótkim czasie rejestry notują 100 członków, spośród których 65-ciu uprawia czynnie kolarstwo. Ci ostatni podwyższają ciągle swój poziom jazdy i rezultaty, nic więc dziwnego, że cykliści częstochowscy są wszędzie zapraszani, stanowiąc atrakcję zawodów.

Romantyczne lata

Przy torze na ul. Teatralnej znajdował się drewniany budynek szatni, a nieco dalej — dość duży pawilon z pięknym urządzeniem do gry w kregle, sportu, jakim emocjonowali się wtedy zarówno ludzie starsi, jak i młodzi. Do późna w noc rozlegało się tutaj każdodziennie głuche dudnienie toczącej się kuli i klekot przewracanych kręgli. Nie była to gra prosta, jakby to mogło zdawać się dzisiaj wielu osobom. Przeciwnie — kręgielnictwo wymagało bystego oka, pewnej ręki i specjalnej techniki nadawania kuli t. zw. fałszerza. Członkowie CTC i M niezależnie od walki na torze prowadzili zażarte boje o prymat w kręgielnictwie, a tytuł mistrza przechodził ze zmiennym szczęściem z jednego zawodnika na drugiego.

Zimą urządzano na środku toru ślizgawkę, a nawet koncerty i... maskarady. Imprezy te cieszyły się ogromnym powodzeniem, będąc miejscem rendez-vous wszystkich częstochowskich modniś i pożeraczy serc niewieścich. Większość tych ostatnich, rzecz zrozumiała, to byli członkowie CTC i M.

Diabelski wynalazek

Około roku 1904 zaczynają być popularne motocykle. Odbiegały one wtedy daleko swym wyglądem od dzisiejszych, wyposażonych nowocześnie, aerodynamicznych, statycznych i cichobieżnych Motosacoche'y, Arieli Triumphów czy Velocettek. Były to w ścisłym tego słowa znaczeniu rowery motorowe, a że warkotały one i kopciły przeraźliwie spalinami, rozwijając przy tym fantastyczną jak na owe czasy szybkość maksymalną 30 kilometrów na godzinę, więc też ludność zwała je „wynalazkiem diabelskim".

Gdy zaś droga takiego motoroweru prowadziła przez wsie, to przerażone babiny robiły w powietrzu znak krzyża świętego i biegły pożalić się na plebanię, co miało taki skutek, że najbliższej niedzieli padały z ambony słowa o „grzesznikach, którzy zakłócają ustalony od wieków porządek świata".

Lecz to nie powstrzymuje pionierów motocyklizmu. Poczynają oni brać udział w wyścigach krajowych, a w r. 1905 urządzają wycieczkę do pozostającego pod zaborem austriackim Krakowa i Zakopanego. W pamiętnej tej wycieczce wzieli udział — *Czerwiński* i *Tuwan* na motocyklach oraz Wasilewski i Kleindienst na rowerach.

Działalność konspiracyjna i zawieszenie CTC i M.

Myliłby się ten, kto by przypuszczał, że członkowie CTC i M myśleli tylko o kolarstwie i związanymi z nim rozrywkami czy emocja. Myślami ich rządziła w pierwszym rzędzie miłość uciemiężonej przez carat Ojczyzny.

Większość członków towarzystwa należy do organizacyj podziemnych, kontaktuje się z kolarzami-patriotami innych ośrodków Polski a kiedy wybuchła rewolucja 1905 roku, wielu z nich zostaje aresztowanych, wtrąconych do więzienia lub nawet zesłanych na Sybir.

Policja carska pieczętuje lokal CTC i M., rekwiruje akta i zawieszą działalność towarzystwa. (D. c n.)

Wyd.: Woj Urząd Informacji i Propagandy. Sekretariat III Aleja 52. tel 22 45 i 22 49 Godziny urzędowania: codziennie od 11-ej do 13-ej. Redaktor: Stefan Gajos.